

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO VAQUEIRA, NO CONCELLO DE OUTES (A CORUÑA), PROMOVIDO POR GREENALIA WIND POWER, S.L.U. (CLAVE: 2018/0063)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, establece no seu artigo 7.1.a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I someteranse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i), os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

De acordo co sinalado polo promotor, este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque sitúase a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Greenalia Wind Power, S.L.U. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Obxecto do proxecto, descrición e localización

De acordo co estudo de impacto ambiental de febreiro de 2020, o proxecto ten por obxecto a execución dun parque eólico de 12,6 MW de potencia total no concello de Outes (A Coruña) composto por 3 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada (vieiros de acceso e servizo, plataformas de montaxe, gabias do cableado, centro de seccionamento e control e torre meteorolóxica) que se localizarán dentro do polígono definido coas seguintes coordenadas UTM (ETRS89 fuso 29N):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	502.046	4.744.350
2	502.375	4.744.485
3	504.875	4.742.785
4	504.875	4.745.692
5	503.191	4.746.785
6	502.048	4.746.786

As características principais do proxecto, segundo a súa configuración inicial, son as seguintes:

- Número de aerogeradores: 3
- Modelo previsto: Vestas V136 ou similar
- Potencia nominal unitaria: 4,2 MW
- Potencia total instalada: 12,6 MW
- Altura de buxa: 112 m
- Diámetro de rotor: 136 m
- Orzamento (execución material): 8.025.270,82 €

De acordo co EsIA de febreiro de 2020, a enerxía do parque evacuarase a través dunha liña enterrada en 30 kV de aproximadamente 4 km, dende o centro de seccionamento e control proxectado ata a SET do PE Maragouto, obxecto doutro proxecto do mesmo promotor.

Debido a certos condicionados xurdidos durante a tramitación de avaliación de impacto ambiental do expediente, derivados principalmente do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, o promotor propón unha serie de modificacións no parque respecto do reflectido no EsIA de febreiro de 2020, e que consisten no seguinte:

- Elimínase o aerogerador AE02, pasando de tres a dous aerogeradores.
- Elimínase o vieiro principal e de acceso aos aerogeradores AE02 e AE03, trazando un novo vieiro de acceso ao AE03, ao oeste do anterior.
- Desprázase o aerogerador AE03 para adaptalo ao novo viario de acceso.
- Realízase un cambio no modelo de aerogerador, pasando do Vestas V136 de 4,2 MW con 112 m de altura de buxa e 136 m de diámetro de rotor, a un Siemens Gamesa 155 de 6,6 MW (limitados a 6,3 MW) con 102,5 m de altura de buxa e 155 m de diámetro de rotor.
- Adecuación das plataformas das máquinas para adaptalas ao novo modelo.
- Adecuación da gabiá de cableado trala eliminación da máquina AE02 e do viario principal.
- Eliminación da torre anemométrica e o seu viario de acceso.
- Nova localización da zona de maquinaria, obra e amontoamento, lindeira ao vieiro principal antes do ramal ao AE01.
- Relocalízase o centro de seccionamento e control, que pasa a situarse dentro da subestación do PE A Costa, que a súa vez, sitúase dentro da plataforma contemplada para a subestación do PE Maragouto, no deseño definitivo do dito parque.
- Adáptase o trazado da liña de evacuación subterránea aos novos viarios e de acordo coas posicións definitivas do centro de seccionamento e control do parque e das subestacións dos parques A Costa e Maragouto.

Considerando o anteriormente exposto, as características do parque serán as seguintes:

- Número de aerogeradores: 2
- Modelo previsto: Siemens Gamesa 155
- Potencia nominal unitaria: 6,6 MW (limitada a 6,3 MW)
- Potencia total instalada: 12,6 MW
- Altura de buxa: 102,5 m
- Diámetro de rotor: 155 m

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

O 15.12.2017 Greenalia Wind Power, S.L.U. (anteriormente Greenalia Power S.L.U.), presentou ante a Dirección Xeral de Enerxía e Minas (antiga denominación da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais) unha solicitude de autorización administrativa previa e de construción para o parque eólico Vaqueira.

O 03.04.2018 recibíuse nesta consellería un oficio da Dirección Xeral de Enerxía e Minas no que solicita que o órgano ambiental lle facilite a relación de organismos e persoas interesadas aos que debe pedir informe para cumprir co trámite de consultas establecido no artigo 37 da Lei 21/2013. Para o cal achegaba un EslA e un proxecto de execución, ambos, de novembro 2017.

En data 18.04.2018 notificouse á antedita dirección xeral a relación de organismos e persoas a consultar solicitada.

Porén, o 14.10.2019 o promotor presentou unha solicitude de modificación substancial do parque eólico, e o 19.05.2020 a anterior Dirección Xeral de Enerxía e Minas, solicitou novamente a relación de organismos e persoas interesadas a consultar, para o que achegaba un EslA de febreiro 2020 e un proxecto de execución de outubro de 2019.

O 29.05.2020 notificouse á antedita dirección xeral a relación de organismos e persoas a consultar sobre o estudo de impacto ambiental do proxecto modificado.

Logo disto, mediante Acordo do 29 de setembro de 2021 (publicado no DOG Núm. 208, do 28.10.2021), a Xefatura Territorial da Coruña, someteu a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, a necesidade de urxente ocupación, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental e o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) do proxecto do parque eólico Vaqueira. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o EslA.

O 15.06.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia, que, entre outra documentación, contén o *Estudio de impacto ambiental del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Febrero 2020* (asinado o 11 e o 14 de decembro de 2020) e o *Proyecto de ejecución del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Octubre 2019* (asinado o 4 de setembro de 2020).

Xa iniciada a revisión e a análise técnica do expediente recibido, considerouse necesario emendalo nunha serie de aspectos e completalo, entre outra documentación, coa totalidade dos informes preceptivos de acordo co artigo 37 da Lei 21/2013, incluídas todas as respostas e/ou addendas elaboradas polo promotor. Consecuentemente, o 06.07.2022, esta dirección xeral remitiu ao órgano substantivo a correspondente solicitude de emenda.

O 06.10.2022, recíbese unha serie de documentación en resposta ao anterior requirimento, na que non constan todos os informes favorables nin toda a documentación requirida ao promotor polos organismos consultados nin por esta dirección xeral. A maiores, achégase un escrito do promotor no que manifesta que está esperando, entre outros, o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, que podería implicar un cambio na configuración da planta do proxecto, polo que procederá a completar e remitir toda a documentación requirida unha vez reciba o informe favorable da dita dirección xeral. Polo tanto, o 27.10.2022 remítese unha nova solicitude de emenda.

En data do 01.12.2022 achégase, entre outra, unha documentación elaborada polo promotor en resposta ao informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e un segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, no que require un cambio na configuración do proxecto.

O 01.12.2022 solicítase, entre outra documentación, o informe complementario da Dirección Xeral de Patrimonio Natural da documentación achegada polo promotor en resposta ao seu anterior informe, e a resposta do promotor ao segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.

O 19.12.2022 recíbese o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e a resposta do promotor á Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, que inclúe unha serie de cambios no proxecto.

Tendo en conta os cambios propostos polo promotor, o 20.12.2022 o órgano ambiental consulta novamente á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, quen respondeu o 26.12.2022.

Namentres, os días 21.12.2022, 27.12.2022 e 12.01.2023 recíbese outra documentación, que inclúe unha addenda ao proxecto titulada *Adenda al Estudio de Impacto Ambiental del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Diciembre 2022*, e as repostas do promotor ao informe do Instituto de Estudos do Territorio e o último da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Finalmente o 13.01.2023, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un derradeiro informe.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EslA), o documento técnico do proxecto de execución, diversas addendas e documentación complementaria incorporada ao longo da tramitación, os anuncios da información pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EslA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

■ En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:

- A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, realiza unha análise das principais cuestións en relación co patrimonio cultural recollidas no estudo de impacto ambiental e no documento *Evaluación de impacto sobre el patrimonio cultural. Parque eólico Vaqueira. Ayuntamiento de Outes (A Coruña). Memoria*, integrado como Anexo 4 no dito EslA. No mesmo, recóllense no ámbito da poligonal ata 16 bens do patrimonio cultural, dous deles a menos de 200 m e sobre os que hai un impacto que cualifican como severo: TO15062 (1) – O Castelo e Cruceiro da parcela das cruces (CR-49). A avaliación indica tamén da existencia de muros de cachotaría de gran tamaño na zona, pero non se identifican na planimetría.

Tras analizar os documentos, realiza as seguintes consideracións:

- Non se establecen medidas correctoras de carácter xeral para a totalidade das obras do parque eólico.
- De acordo coas diversas fontes consultadas, indica que na zona de afección do parque eólico existen bens integrantes do patrimonio cultural que poderían verse afectados polas obras e que son identificados no estudo de impacto sobre o patrimonio cultural do Anexo 4 do EIA, onde se avalía o seu impacto e se propoñen medidas correctoras axeitadas para a protección do patrimonio cultural.

Porén, informa de xeito favorable o EslA pero sempre e cando se leven a cabo as medidas correctoras establecidas no seu Anexo 4, coas seguintes condicións:

- En relación co topónimo TO15062(1) O Castelo realizarase a roza, baixo control arqueolóxico, das áreas que non puideron ser prospectadas adecuadamente, debido a vexetación, para descartar ou confirmar a presenza dun ben arqueolóxico e establecer as medidas protectoras e correctoras axeitadas. De confirmarse a presenza do mesmo deberá avaliarse e corrixir a afección das obras sobre o ben (aeroxerador, vieiro, gabia, etc...).
- Prestarase especial atención ás afeccións sobre os muros tradicionais que poidan existir na zona de obras. Para iso, nas rozas e replanteo de accesos, plataformas, cimentacións e gabias de cableado estará presente o arqueólogo que leve a cabo o control e seguimento, para identificar axeitadamente os tramos de muros tradicionais de pedra en seco que se podan ver afectados polas obras. En todo caso, procurarase axustar as obras no replanteo para que as afeccións sexan as mínimas.

Tamén baixo control arqueolóxico desmontaranse os tramos de muros onde sexa preciso, e durante as labores de restauración ambiental procederase á reintegración e remate axeitado.

- Os traballos de construción do parque eólico realizaranse baixo control e seguimento arqueolóxico; a tal fin, e previo ao inicio dos mesmos, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na normativa de aplicación.
- No caso de identificarse novos bens arqueolóxicos, avaliarase o impacto das obras sobre os mesmos e estableceranse as medidas correctoras oportunas. Así mesmo, deberá comunicarse inmediatamente a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control arqueolóxico das mesmas. Realizarase seguimento da roza das zonas de obra, (prestando especial atención as obras proxectadas nas áreas de protección do topónimo TO15062(1) O Castelo), así como o control dos perfís e cortes que se xeren na área de toda a obra. No caso de que se constate a presenza de restos arqueolóxicos, primarase a conservación dos mesmos.
- Calquera modificación do proxecto terá que ser informada pola Dirección Xeral do Patrimonio Cultural.
- Certificarase o estado final dos elementos incluídos no patrimonio cultural unha vez rematada a totalidade das obras.
- A partir dos resultados das actuacións arqueolóxicas e do traballo de campo a Dirección Xeral do Patrimonio Cultural decidirá sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección.
- Os contornos de protección dos elementos catalogados do patrimonio cultural, deberán quedar libres tanto de obra nova relacionada co parque eólico proxectado coma de zonas de amoreamento de materiais.

Mediante un escrito Greenalia Wind Power, S.L.U. indica que é coñecedora da existencia dun estudo arqueolóxico previo da zona de implantación do parque eólico. Polo tanto, o promotor considera que é necesario realizar unha revisión do estudo orixinal presentado para descartar novas afeccións sobre posibles elementos. Con posterioridade e con este fin, o promotor achega o documento denominado *Evaluación de impacto sobre el patrimonio cultural. Parque eólico Vaqueira. Ayuntamiento de Outes (A Coruña). Anexo a Memoria*. Neste novo estudo identifícanse 11 elementos máis dos 16 xa identificados previamente.

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural sinala que a nova documentación remitida baséase nos resultados dos estudos realizados na tramitación do PE Maragouto (que se sitúa ao oeste do parque eólico Vaqueira, estando os límites das poligonais de ambos parques solapados), no entanto, o proxecto sufriu modificacións no seu deseño derivados da aparición de bens do patrimonio cultural.

Tras analizar a documentación remitida, a dirección xeral indica, entre outros aspectos, o seguinte:

- A enerxía do parque eólico Vaqueira evacúa mediante liña eléctrica soterrada á subestación eléctrica do parque eólico Maragouto, no entanto, o emprazamento da subestación eléctrica do parque eólico Maragouto modificouse por mor da tramitación ambiental practicada e de acordo co requirido pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural. No entanto, o arqueólogo do parque eólico Vaqueira non consultou o último documento do parque eólico Maragouto (de decembro do 2021) no que se reflectía a modificación do emprazamento da subestación.
- A vexetación que cubre os terreos, condicionou en certos casos o traballo de campo non podendo localizar algún dos bens susceptibles de verse directamente afectados polas infraestruturas do parque eólico (como a Mámoa de Vaqueira 2).
- Os movementos de terras previstos para a execución das obras do parque, concretamente, as obras de execución do vieiro principal, a instalación da gabiá de cableado, a zona de amontoamento e maquinaria e a plataforma do AE02, desenvólvense dentro do contorno de protección subsidiario das mámoas 1 e 2 de Vaqueira e do elemento

O Castelo TO15062(1). Os movementos de terras dentro dos contornos de protección das mámoas 1 e 2 de Vaqueira suporían un total de 13.500 metros cadrados de remocións. A proximidade das obras previstas coas Mámoas 1 e 2 de Vaqueira, poden ocasionar a alteración da composición dos enterramentos así coma a alteración do seu contexto xeográfico. Respecto do anterior, cómpre destacar que os xacementos funerarios neolíticos poden constituírse non só pola tumulación, senón por outros elementos ou estruturas que agora pasan desapercibidos pero que poden estar presentes no subsolo como o anel perimetral, o acceso ó propio enterramento, etc...

- Segundo se desprende da documentación achegada, a gabia de canalización, tamén se formulaba dentro do contorno de protección das Mámoas 1, 2 e 3 do Cruceiro do Caghulo, a unha distancia de 90, 70 e 115 metros respectivamente. Como xa se indicou, a posición da subestación do parque eólico Maragouto foi modificada, polo que estas distancias, os axentes de impacto ou os propios impactos sobre varios elementos arqueolóxicos non se corresponderían coa proposta definitiva de emprazamento da subestación nin do trazado definitivo da gabia do parque eólico Vaqueira.

O mesmo ocorre cos elementos etnolóxicos, os impactos cualificados como severos elimínanse co novo emprazamento da subestación xa que a gabia de cableado remata antes de chegar a eles.

- Por outra banda, a aparición de novos xacementos arqueolóxicos no ámbito das obras das infraestruturas eólicas (vieiro principal, o aeroxerador 2 e a zona de amontoamento e maquinaria) fai que o actual deseño do parque non sexa compatible coa preservación dos valores do patrimonio cultural presente na poligonal, xa que as obras poderían alterar ou incidir de xeito negativo na percepción e comprensión dos valores culturais dos bens, tanto na súa relación no territorio como afectando a súa propia integridade.

Baseándose no anterior, informa que o deseño do parque eólico Vaqueira ten que ser modificado de acordo coas seguintes condicións:

- Deberá desprazarse a infraestrutura eólica fóra dos contornos de protección dos bens de índole arqueolóxica: vieiro principal, aeroxerador AE02, zona de amontoamento e maquinaria.
- As novas propostas ou as modificacións deberán contar coa avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural.
 - Deberase indicar aquelas superficies que por mor da vexetación non se puideron inspeccionar de xeito concluínte.
 - A cartografía contará cunha escala axeitada e detallaranse os elementos das infraestruturas.
 - A nova avaliación deberá ter en conta o emprazamento definitivo da subestación eléctrica do parque eólico Maragouto.
- Deberanse achegar as fichas normativizadas dos novos bens do patrimonio cultural detectados dentro da poligonal.
- Calquera modificación do proxecto terá que ser informada pola Dirección Xeral do Patrimonio Cultural.

Engade que se manteñen o resto dos condicionantes incluídos no seu anterior informe.

O 19.12.2022 achégase a reposta do promotor ao seu último informe, que contén o documento titulado *Evaluación de impacto sobre el patrimonio cultural. Parque eólico Vaqueira. Ayuntamiento de Outes (A Coruña). 2º Anexo a Memoria*, asinado o 12.12.2022. Neste documento, avalíase unha nova configuración do parque proposta polo promotor e que, entre outras, elimina o aeroxerador AE02 e o acceso principal, creando un novo ao AE03 ao oeste do anterior, fóra dos contornos de protección; traslada a zona de amontoamento e maquinaria tamén fóra dos contornos de protección; e adapta o trazado da liña de evacuación subterránea de acordo coa nova posición da subestación do PE Maragouto. Con esta nova configuración conclúe que todos os elementos patrimoniais incluídos no estudo atópanse a máis de 200 m do novo trazado polo que, coa aplicación de todas as medidas propostas, consideran que o impacto do proxecto sobre os elementos do patrimonio cultural é compatible.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural, emite un primeiro informe do estudo de impacto ambiental, no que logo de expoñer uns antecedentes administrativos e un resumo do proxecto, efectúa unha análise da documentación recollendo as principais cuestións en relación coas características do patrimonio natural do ámbito (existencia de hábitats de interese comunitario, posible presenza de especies ameazadas etc.).

Entre as observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural da Coruña, e que a dirección xeral inclúe no seu informe, indícase que a localización do AE01 presenta unha rexeneración de carballos con toxo, a do AE02 é unha pradería de pasto (aínda que nos visores aparece como hábitats 9230 e 4090), e a do AE03 ten presenza de carballos, piñeiro, salgueiro con mato de toxos e silveira.

A dirección xeral engade unha serie de observacións respecto do EsIA en relación coa metodoloxía proposta para o censo de avifauna, o estudo das poboacións de aves rapaces e quirópteros; indica que non se realiza estudo de campo para mamíferos, invertebrados e anfibios; sinala que no inventario de flora ameazada non se inclúe a afección polas obras ás especies ameazadas *Dryopteris guanchica*, *Woodwardia radicans* e *Hymenophyllum tunbrigense*; e que non se recolle unha cartografía das redes primarias das faixas de xestión da biomasa.

Conclúe que non é posible determinar con total seguridade que non se vaian producir efectos negativos sobre os valores naturais, xa que é preciso que o estudo de impacto ambiental estea actualizado e terminado, o que non se pode afirmar xa que os inventarios que serven de base á análise están incompletos ou son claramente insuficientes. Inclúe a continuación unha serie de aspectos cos que o estudo deberá ser completado, especialmente, a necesidade de que os inventarios de avifauna e quirópteros estean actualizados e cubran un ano completo, e da realización dun inventario de flora; e recolle unha serie de medidas en relación coa conservación das especies incluídas no CGEA e a vexetación autóctona, a posibilidade de erosión, ocorrencia de escorrentas e afección ao medio hídrico, etc.

Resalta a importancia da aplicación de accións para a protección da avifauna e os quirópteros, polo que estima oportuno que o proxecto incorpore medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión. Neste sentido:

- Para os quirópteros, propón restrinxir a rotación das pas o máis posible por baixo da velocidade de réxime e informar no plan de vixilancia ambiental (PVA) sobre os tempos en que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aeroxeradores permaneceron parados.
- Tamén recomenda, para a avifauna, implantar tecnoloxías de redución do impacto por colisión, tales como sistemas de detección baseados en vídeo (tipo DtBird), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade na localización das turbinas. Como medida disuasoria pasiva, recolle o pintado dunha das pas do rotor de cada aeroxerador. Sinalan que o plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque comparándoa coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes con aeroxeradores sen pintar para informar se a medida resulta eficaz.
- O PVA avaliará tanto o impacto dos parque eólico por colisión sobre as aves e os morcegos como a efectividade das anteriores medidas.

Noutra orde de cousas, en relación ao lobo, indican que se terá que dar cumprimento ao punto 18, apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia. No primeiro ano de funcionamento do parque eólico, como parte do plan de vixilancia ambiental, deberase remitir á Dirección Xeral de Patrimonio Natural un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento das posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Por último, engade un apartado V no que se establecen as condicións mínimas para o plan de vixilancia no relativo ao control da mortalidade por colisión durante a fase de explotación.

En contestación, o promotor achega o documento titulado *Contestación al requerimiento de la Dirección Xeral de Patrimonio Natural relativo al estudio de impacto ambiental del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Octubre 2022*, que inclúe o *Estudio preoperacional de avifauna y quirópteros del parque eólico "Vaqueira" en el término municipal de Outes (A Coruña). Noviembre 2021*.

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un último informe tendo en conta tamén a última documentación achegada. No mesmo, mostra o seu acordo coas repostas do promotor en relación a certos aspectos requiridos, como a realización dun inventario de flora ameazada, a necesidade de actualizar e completar o inventario de avifauna e quirópteros, ou as medidas adoptadas para minimizar o impacto por colisión de quirópteros. Por outra banda, reitera a necesidade de empregar técnicas de redución do impacto por colisión como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar) e o pintado dunha das aspas de cada aeroxerador, e mostra o seu desacordo coa resposta do promotor en relación coas redes primarias de xestión da biomasa, aludindo a que non recolle correctamente o disposto no modificado da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

En último lugar, debido á proliferación de proxectos eólicos no entorno, refírese aos impactos sinérxicos. Alude a que no propio estudo dos efectos sinérxicos do EsIA, consideran os parques eólicos Pedregal-Tremuzo e Pedregal-Tremuzo Ampliación, en explotación; e San Cosmeiro, Maragouto e Banzas, en tramitación. Todos eles están a unha distancia de entre 1,4 km e 5,2 km. Non obstante, debido á carencia de datos de avifauna e quirópteros de parques próximos, o estudo dos posibles efectos sinérxicos baséase na bibliografía existente.

A dirección xeral refírese a que os impactos dos parques eólicos sobre o patrimonio natural e a biodiversidade poden xerar efectos acumulativos e sinérxicos, especialmente sobre as poboacións de aves e quirópteros. En Galicia, este tipo de impactos irá en aumento, de forma paralela coa crecente densidade de aeroxeradores, polo que é necesario valorar os efectos sinérxicos que xeran as aliñacións e conxuntos de aeroxeradores de varios parques eólicos. Engade ademais que as máquinas tripala teñen como efecto máis evidente a morte por colisión de aves e quirópteros, tendo, algunha das especies máis afectadas, poboacións reducidas e baixas taxas de substitución.

Con fin de valorar os efectos sinérxicos, calcula o espazo afectado polos aeroxeradores dentro da área de desenvolvemento eólico (ADE) na que se instalará o parque e as ADE veciñas, considerando que a área afectada por cada aeroxerador se estende en 1 km á redonda de cada posición, e tendo en conta as máquinas en funcionamento ou aprobadas e as dos proxectos con fito en xaneiro 2023. Para valorar a importancia da superficie afectada comparouse a suma de áreas afectadas coa dispoñible dentro da ADE e ADE veciñas, ponderada en función dunha serie de criterios: Rede Galega de espazos protexidos e espazos ben conservados en estudo, Áreas incluídas na Resolución do 18 de outubro de 2021 da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, Reservas da biosfera, ou resto do territorio.

A partir da anterior aproximación, avalía en segundo lugar a situación local. Neste contexto, refírese a que o proxecto analizado sitúase nunha contorna onde o alto nivel de ocupación podería xerar un efecto sinérxico principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, polo que analiza as posicións localmente observando que o entorno próximo, entre 2 km e 4 km, presenta unha elevada concentración de aeroxeradores, tal que os parques en funcionamento de Pedregal-Tremuzo e Pedregal-Tremuzo Ampliación, con 43 aeroxeradores en dirección oeste e suroeste, polo que o parque eólico proxectado agrava o efecto barreira.

Conclúe que o promotor achega a información que lle fora requirida no seu anterior informe, coa calidade necesaria e de forma satisfactoria salvo algunhas cuestións xa explicadas. No

entanto, da avaliación específica realizada pola acumulación de impactos sinérxicos e acumulativos a dirección xeral valora, no informe recibido o 19.12.2022, que o impacto sinérxico e acumulado sobre a avifauna e os quirópteros sería un impacto ambiental crítico que implica finalmente que se determine que o proxecto presenta impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade e, por tanto, emite informe desfavorable.

De xeito simultáneo, o promotor elabora unha documentación en resposta á Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, na que se describe unha nova configuración do proxecto que inclúe, entre outras, a eliminación do aeroxerador AE02, e o cambio do modelo de máquina por outra con menor altura de buxa e maior diámetro de rotor. Posteriormente, describe os cambios propostos no proxecto no documento titulado *Adenda al Estudio de Impacto Ambiental del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Diciembre 2022.*

Tendo en conta os cambios propostos polo promotor, o órgano ambiental considerou oportuno realizar unha nova consulta á Dirección Xeral de Patrimonio Natural, que respondeu ratificando o seu anterior informe desfavorable.

O promotor achega unha documentación en contestación aos informes emitidos pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, que integra un escrito e un informe técnico de resposta de data de xaneiro 2023. O promotor mostra o seu desacordo co informado pola DXPN e fundamenta unha serie de alegacións ao respecto.

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural informa sobre esta última documentación. Tras contestar aos aspectos sinalados polo promotor, ratifícase novamente co xa exposto nos seus anteriores informes reiterando a súa conclusión de que o parque eólico Vaqueira contribúe a xerar un excesivo efecto vacío na ADE e no entorno próximo presenta unha elevada concentración de aeroxeradores no entorno de entre 2 e 4 km, tal que os parques en funcionamento de parque eólico Pedregal-Tremuzo e a súa ampliación con 43 aeroxeradores en dirección oeste e suroeste, polo que o parque eólico proxectado agrava o efecto barreira.

- O Instituto de Estudos do Territorio (IET), no seu primeiro informe, resume as principais características do proxecto, describe a paisaxe afectada polo mesmo e analiza o estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP) achegado así como os efectos do proxecto sobre a paisaxe e as medidas de integración paisaxística.

Na súa análise o IET indica que o proxecto provocará unha intrusión visual vinculada á presenza das infraestruturas do parque, principalmente os aeroxeradores, en zonas elevadas, o que lle confire unha alta visibilidade debido a súa posición dominante no relevo. Ademais provocará unha perda da calidade estética e visual destes cumios, ao introducirse elementos alleos á paisaxe natural visibles dende a contorna e sobre todo dende os núcleos de poboación e os miradoiros. Terá ademais unha gran incidencia visual na Serra de Outes así como o val situado ao seu pé e ao pé dos montes da Ruña. Estes impactos veranse incrementados pola sinerxía producida por outros parques que, de acordo co Rexistro eólico de Galicia, se atopan en tramitación ou en funcionamento situados nas proximidades. Engade que outros importantes impactos producidos derivan da realización de novos camiños e plataformas de montaxe sobre a vexetación existente.

Conclúe que os principais impactos sobre a paisaxe produciranse debido á incidencia visual dos aeroxeradores sobre os miradoiros e os núcleos da contorna, que se ve agravado polo efecto sinérxico doutros parques eólicos próximos. Ademais provocará impactos no elementos de valor da paisaxe como é a vexetación autóctona.

En canto ao EIIP, afirma que o seu contido non se axusta completamente ao disposto na Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia e no seu regulamento, polo que se deberá completar coas seguintes indicacións:

- Xustificárase como se incorporaron ao proxecto os obxectivos de calidade paisaxística e as determinacións das directrices de paisaxe.
- Baseándose na análise de visibilidade realizada no EIIP, estableceranse as medidas preventivas e correctoras pertinentes a fin de minimizar a intrusión visual nas zonas de maior valor paisaxístico (como son os miradoiros), así como nos núcleos de poboación. Polo tanto, deberán completarse as medidas preventivas segundo o establecido no regulamento da Lei 7/2008 e nas normas e recomendación das Directrices de paisaxe que resulten de aplicación, entre as que salienta as relacionadas coas técnicas e materiais a empregar no centro de seccionamento e coa avaliación da necesidade de realizar plantacións nas proximidades dos núcleos.

Ao fío do anterior, en canto aos camiños de acceso e servizo, concreta que se deberá estudar e valorar a posibilidade de empregar o camiño existente que discorre paralelo ao oeste do proxectado de nova apertura, xa que tal solución podería reducir a incidencia sobre os terreos en estado natural, os movementos de terras e o consecuente impacto visual.

En todo caso, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

Na súa contestación, Greenalia Wind Power, S.L.U., presenta o documento titulado *Contestación al requerimiento del IET relativo al estudio de impacto e integración paisajística del EIA del parque eólico "Vaqueira", en el término municipal de Outes (A Coruña). Octubre 2022.*

O IET emite un segundo informe no que describe as principais cuestións recollidas na nova documentación achegada. Respecto ao deseño dos camiños de acceso e servizo, recolle que o proxecto xustifica a apertura do novo viario para evitar os movementos de terras que se precisarían na adaptación da vía existente para salvar a diferenza de cotas e para a creación da plataforma do aerogenerador 03.

Conclúe que a nova documentación completa o EIIP do proxecto de acordo coa normativa de aplicación, no entanto, reitera o xa indicado no seu anterior informe en canto que o principal impacto paisaxístico deste proxecto será a incidencia visual producida polos aerogeneradores sobre os núcleos máis próximos no término municipal de Outes, sobre 7 dos miradoiros situados nun radio de 15 km, e polo efecto sinérxico doutros parques eólicos próximos. Esta incidencia, se ben non supón un impacto crítico, non pode ser mitigada con medidas correctoras salvo no caso dos núcleos rurais.

O promotor remite un escrito de resposta no que mostra a súa conformidade co informado polo IET.

- Augas de Galicia realiza un resume dos antecedentes e da descrición do proxecto, para posteriormente informar en relación coa rede fluvial, as zonas protexidas, os aproveitamentos hídricos, as zonas inundables e as actuacións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico, respecto ao que cómpre resaltar o seguinte:
 - De acordo coa documentación achegada e a información consultada, identifica e describe os cruzamentos coas canles fluviais e afeccións ás súas zonas de policía, e sinala que algúns non se recollen no ESI. Identifica un total de 3 cruzamentos e 3 afeccións á zonas de policía, causados pola liña subterránea de evacuación do parque e polo acondicionamento dos viarios. Lembra a necesidade de solicitar autorización administrativa no caso de que as obras ou instalacións proxectadas afecten ao DPH ou ás zonas de policía.
 - En canto as zonas protexidas pola normativa sectorial, identifica unha zona de captación para abastecemento humano dentro dos 500 m ao redor das obras. Ao respecto, atenderase ás prescricións feitas no Plan Hidrolóxico da Demarcación Hidrográfica de Galicia Costa (PHGC) sobre as zonas protexidas.

- En canto as accións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico, lembra que as drenaxes transversais e lonxitudinais proxectadas deben cumprir co establecido no artigo 36 da Normativa do Plan Hidrolóxico Galicia Costa (PHGC); e resalta a obrigatoriedade de, no seu caso, solicitar autorización de obras dentro do DPH e autorización administrativa no caso de afección á zona de policía e no caso de vertedura ou para o uso privativo por disposición legal ou concesión administrativa de calquera aproveitamento de augas.

Inclúe finalmente unha serie de condicións principalmente encamiñadas a reducir ou evitar o arrastre de sedimentos aos leitos dos ríos durante os movementos de terras e polo tránsito da maquinaria, para impedir a contaminación das augas superficiais ou subterráneas pola acumulación de substancias, e recalca que se deberá ter especial coidado de non afectar aos niveis freáticos que puideran alterar captación existentes, especialmente, na execución dos alicerces e das gabias.

Conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos tendo en conta, e sempre e cando se contemplan, as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar na documentación presentada e as consideracións a tal efecto sinaladas no seu informe.

O promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co informado por Augas de Galicia.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública, emite un primeiro informe no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, os potenciais perigos, as posibles vías de exposición, a avaliación da necesidade de medición da exposición e a avaliación da necesidade do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto.

Expón unha serie de consideracións referidas ao contido da documentación achegada polo promotor, entre as que cómpre mencionar a existencia dun estudo acústico nas fases de obra e de explotación que inclúe unha avaliación dos efectos sinérxicos por ruído cos parques eólicos Pedregal-Tremuzo e Maragouto, concluíndo que non existe superación dos limiares lexislados; e tamén o contido dun estudo de parpadeo de sombras no que se avalían ata 19 receptores dentro dunha distancia de 1.360 m dos aeroxeradores, resultando que para o "caso peor" supérase o limiar recomendado de 30 h/ano en 12 receptores, e para o "caso real" (8 h/ano) supérase en 3 receptores. Neste último estudo do parpadeo de sombras, tamén avalía o efecto sinérxico cos anteriores parques (Pedregal-Tremuzo e Maragouto) e nos receptores nos que se podería producir un efecto conxunto (7 dos 19 estudados), obtendo como resultado a superación en 3 dos receptores do limiar para o "caso real" de 8 h/ano.

Conclúe que no documento non se recolle información ou esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que estima oportuno que o promotor os achegue para a súa consideración. Cómpre resaltar o seguinte:

- O promotor achegará o estudo acústico preoperacional que sirva de base para estimar a situación acústica actual e para asegurar a ausencia de efectos significativos sobre a saúde da poboación nas fases de obra e explotación.
- En canto ao estudo de parpadeo de sombras, fai constar que para a implantación de medidas durante o seguimento ambiental, o limiar a considerar é de 8 h/ano e non 30 h/ano como se refire na documentación. Destaca ademais que nunha vivenda illada ao leste de Lucil obtense o valor máximo, e que este valor máximo vese incrementado polo efecto sinérxico dos parques da contorna.
- Engade tamén outros aspectos en relación co emprego de gases illantes (SF₆) e outros produtos perigosos.

Greenalia Wind Power, S.L.U. presenta os documentos titulados *Contestación al requerimiento del Servicio de Sanidad Ambiental relativo al estudio de impacto ambiental del parque eólico*

“Vaqueira”, en el término municipal de Outes (A Coruña). Septiembre 2022 e Informe de medición acústica preoperacional del futuro parque eólico “Vaqueira”. Septiembre 2022, no que avalía os niveis sonoros en 7 receptores nos núcleos de Loios, Moledo (norte e sur), Carleo de Arriba, Carleo de Abaixo, O Castelo e unha vivenda illada ao suroeste do AE01, concluíndo que os niveis sonoros existentes atópanse por debaixo dos niveis máximos de ruído lexislados.

A Dirección Xeral de Saúde Pública, trala análise da nova documentación, considera satisfeitos os requirimentos feitos no seu informe previo.

O promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co informado pola Dirección Xeral de Saúde Pública.

- A Dirección Xeral de Defensa do Monte, emite un informe favorable sempre e cando se cumpra co recollido no EsIA, se permita o acceso dos medios dos servizos de prevención de incendios forestais aos puntos de carga de auga (identifican un a 275 m ao oeste do AE03) e resto de infraestruturas de incendios forestais, e se cumpra co mantemento das redes primarias de faixas de xestión da biomasa de acordo co establecido na Lei 3/2007, de 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

O promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co informado pola Dirección Xeral de Defensa do Monte.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior emite un informe no que indica que revisada a documentación se estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo, todo elo sen prexuízo de que, de estar afectado polo Decreto 171/2010, sobre plans de autoprotección na Comunidade Autónoma de Galicia, o titular deberá elaborar e implantar o plan, elaborado por técnico competente, e que deberá acompañar aos restantes documentos necesarios para o outorgamento da licenza, permiso ou autorización, previamente á autorización de inicio da actividade por parte da autoridade competente.

Engade que o Decreto 171/2010, do 1 de outubro, sobre plans de autoprotección na Comunidade Autónoma de Galicia, recolle no seu anexo I aquelas actividades susceptibles de xerar situacións de grave risco colectivo, catástrofe ou calamidade e os centros ou instalacións que poden resultar afectados de maneira especialmente grave por situacións dese carácter, polo tanto, se é o caso, o titular deberá implantar, manter e revisar o seu propio plan de autoprotección, que é o documento que prevé as emerxencias que se poden producir a consecuencia da súa propia actividade e as medidas de resposta ante situacións de risco, de catástrofes e de calamidades públicas que podan afectar ao proxecto.

O promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co informado pola da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior.

- A Axencia Turismo de Galicia, emite un informe sobre a documentación achegada no que sinala que na fase de construción o impacto máis significativo no aspecto turístico viría determinado pola existencia de maquinaria na contorna das obras nun breve período de tempo e que na fase de explotación serían o impacto visual e as emisións sonoras. Conclúe que dado o alcance das actuacións e segundo o estudo de impacto turístico achegado como documentación complementaria, o impacto que terá o parque eólico no turismo rural local así como na súa contorna é reducido.

O promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co informado pola Axencia Turismo de Galicia.

- O Concello de Outes non emitiu informe sobre o EsIA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe efectuada, polo que, unha vez esgotado o prazo para a súa emisión, considerou procedente continuar coa tramitación.

- Así mesmo, consta un informe da Xefatura Territorial da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación da Coruña na súa condición de unidade tramitadora, que recolle uns antecedentes, un resumo das principais características do proxecto sometido a información pública e da tramitación ambiental practicada no expediente, e relaciona e resume os informes recabados na fase de consultas, e as alegacións recibidas nos trámites de información pública así como as respostas do promotor ás mesmas.
- No tocante a alegacións con contido ambiental, no expediente constan 131 alegacións presentadas por asociacións ou organizacións e particulares.

Unha parte do contido de varias das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (afeccións desde o punto de vista urbanístico, sobre o Plan Sectorial Eólico de Galicia, afección a explotacións agro-gandeiras, afeccións á propiedade,...) que de ser o caso son obxecto doutras fases da tramitación por parte do órgano substantivo de cara ao outorgamento da autorización administrativa do proxecto, ou ben non atinxe á tramitación da avaliación de impacto ambiental de proxectos de cara á formulación da declaración de impacto ambiental.

3. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, e á vista do que se desprende do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en canto aos efectos significativos do proxecto sobre o patrimonio natural e a biodiversidade, considérase que a actuación proxectada non é ambientalmente viable, polo que se propón formular unha declaración de impacto ambiental desfavorable do proxecto.

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE

Formular a declaración de impacto ambiental desfavorable do proxecto do parque eólico Vaqueira nos termos propostos polo Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do Diario Oficial de Galicia e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto de resolución substantiva do procedemento.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

